

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZEGED, BOLDOGASSZONY-SUGÁRUT 4. SZÁM
A szerkesztőség és kiadóhivatal telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
egész évre 144.— K negyedévre 36.— K
félre 72.— K egy hónapra 12.— K
Egyenlő részletekben 60 fillér.

Nyomda:
SZEGED, PETÓFI SÁNDOR-SUGÁRUT 1. SZÁM
A nyomda telefonja: 16-34.

Szeged, 1920

IX. évfolyam 20. szám.

Vasárnap, január 25.

Forr a világ bús tengere...

Apponyi bécsi beszéde találta itt leginkább fején a szegedi világhelyzet változásától függő magyar sors változása. A külpolitika mindig mélyen összefüggött a belpolitikával, de soha mélyebben nem, mint most. Ez a háború, amelyet most szeretne likvidálni a győztes, ha tudná, ez a háború az imperializmus gazdasági háborúja volt minden oldalon és minden vonalon. Ezért nem volt igazában a mi háborunk, szegény magyaroké. Mi ennek csak elviselői voltunk és egyúttal rokkantjai lettünk, majdnem százszázalékban. És az a béke, amelyet most szeretne fel alá hozni a győztes (égő fel alá bizony) ha tudná, ez a béke az imperializmus békéje lenne, vagyis más fegyverekkel, más harci területen a fajok, osztályok és érdekek háborúja. Ebbe a békébe már is belerokkant Wilson, az új imperializmus jószándéku, de rövidlátó tanára és máris belebukott Clemenceau, aki el akarta tiporni a magyar nép akarát.

Koldussá tették Magyarországot idegen urai és szövetségesei egy imperialista háború folytán és egy később imperialista béke révén még ezt a koldusnemet is meg akarják ölni egy vélt győzelem verpadán. Mert koldusnemet lettünk, megfosztva élelemtől és ruházattól, megrabolva az élet lehetőségeitől, a munka alkalmától, mindentől, ami az egyént és a népet a létezésre való küzdelemre alkalmassá tehetné. Ezt a békét, amelyet az európai kizsákmányolás rabló ösztöne diktált, a papíros eltűrheti, de az élet valósága, a történelem logikája elemi erővel megtagadja és földönti, mint a forgószél a kártyavárat. Ez a forgószél már megindult és ez a tavaszi szél új időjárást hoz az egész világnak. Az öreg Apponyi a maga módján jobban érzi ezt a szelet, mint a magyar politikai élet némely hangoszávu és üres tarisznyájú demagógiái.

A külpolitikai változások fogják meghozni a magyar sors belső és külső változásait is: ezt irtuk váltig mostanában, ezt jósltuk a bizonyosság hűvel az új esztendő és új évtized küszöbén és ezt mondja ma Apponyi Albert is, aki korainak tartja a gyász lobogóit és a világhelyzet fordulatainak tudatában figyelmezteti a magyar kisnőket és rövidlátókat, hogy várni kell és rendületlenül megállani igazaink mellett, de el nem hamarkodni semmit. Ime, alig jött meg a gyászos követség Párisból, sarkában a hír, amely a dicsőség apjának, Clemenceau bukását jelentette. Clemenceau a régi Franciaország győzelmi akarata volt és az ő hírtelen, sőt varázian eltűnése a fórumról többet jelent egyszerű bukásnál, ennél nagyobb bukás még nem ért a didala ormán államférfiut, aki, ne feledjük el, több volt, mint egy ember, egy gondolat volt, egy eszme, egy szimbólum, egy világrendítő akarat, amely, ime, egyszerre csak elcsúszott, elmúlt, mint egy halálkő hattyú és mint a tavai hó. Közben jön a hír, egy szó nyílall a földön keresztül, egy röpke szóban a történelem: az angol világbirodalom kapuit döntögeti a keleti veszedelem; az „ázsiai szocializmus” és mintha csak most

kezdődne az igazi világháború, az utolsó tánc, a nagy próba: Kína és India, sőt Mezopotámia sorsa forog kockán, amelyet egy új Napoleon és egy új népvándorlás árja fenyeget. Clemenceau utódainak nem lesz oly könnyű a győzelmet megvédeni, mint amilyen könnyű volt azt Clemenceau-nak megnyerni, pedig megnyerni is pokoli nehéz volt, példa rá a néma hősök végtelen légiója az Argonneokban, Verdun alatt és Flandriától egészen a Vörös-tengerig.

A békét nem papíron csinálják és nem ez imperializmusok békéje lesz az, mert ha annak a háborúnak értelme volt, az csak egy

lehet, hogy ez a háború minden imperializmus lehetetlenségét igazolta és a történelem ítélőszéke elé állította a kizsákmányolás politikáját, amelynek meg kell dölnie és új kurzusnak kell jönnie világszerte. Jaj a győzőknek! — harsogja most a történelem utolsó ítélete, amely érzékeny mérlegére teszi és könnyűnek találja a régi világot és új evangéliumot írat, új szövetséget köt a szegényekkel, elnyomottakkal, a jövődőség választottaival, akik között a magyarság volt a legárvább és legszomorúbb e kerek földön.

Szeged veszteségei a béketervben.

A veszendő élelmezési körzet. — A szeged-szabadka-bajai vasút elvesztésének veszedelme.

(Saját tudósítónktól.) A délmagyarország közölte azt a táviratot, amelyet a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara gróf Apponyi Albrethez és gróf Teleki Pálhoz intézett a szeged-szabadka-bajai vasútvonalnak az ország határain belül való megtartása érdekében. A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara úgy ez ügyben, mint a Szegedet és vidékét érintő fontos kereskedelmi és közgazdasági kérdésekben nagyobb szabású felterjesztést fog sürgősen intézni a kormányhoz, illetve a béke-delegátusokhoz. A felterjesztéssel kapcsolatos tárgyalások most vannak folyamatban oly irányban, hogy a város és az egyes érdekeltségek ne külön, hanem egységesen foglalják memorandumba kéréseiket, sérelmeiket, mert ellenkező esetben a delegátusok munkáját szörfölt megnehezítenék. Fontos ez, hiszen a bizottságoknak alig kétféle munkaidő áll rendelkezésükre. Dr. Tonelli Sándor kamarai titkár tárgyalást folytatott már a béke-delegáció tagjaival a szegedi kérdéseket illetően és így a felterjesztés elkészítését is ő fogja végezni.

A Kamara szerint Szeged az ország legnagyobb vidéki városa, a legkisebb élelmezési körletre utaltatott, úgy, hogy az a pár község, amely Bácska és Torontál felől a környéken megmaradna, élelmezés szempontjából számításba sem jöhetne. A város élelmezését eddig a torontáli és bácskai részek szolgáltatták, hiszen az északra eső területek homokos szőlőterületek, amelyekről Szeged gyümölcsön kívül alig jutott bármihez. Ismeretes az is, hogy úgy Torontál, mint Bácska felől kereskedelmi és gazdasági szempontból, ugyancsak kulturális téren is állandóan fokozódó gravitáció volt Szeged felé. Törökkanizsa, Nagyszentmiklós és egy sereg ugyiszlán teljesen magyar község, mind az elszállítás ellen tiltakoznak. Ipari és kereskedelmi vállalatok fognak tönkremenni, olyanok, amelyeket Szegedhez fűzött minden érdekük. Szegeden dolgozták fel jórészt a torontáli legjelentősebb nyersterményeknek. Itt dolgozták föl a kendert, itt őrlték és őrlítették a bácskai, torontáli gazdák az őrlményeiket.

A Back-malom másként nem fejlődhetett volna olyan hatalmas tüzemé. Ma már ez a vállalat is télienségre van kárhoztatva. Pénzügyileg a szegedi bankokban az elszakított területek birtokosai, kereskedelmi vállalatok jelentős érdekltséggel kapcsolódtak Szegedhez. És száz és száz vonatkozásban szakad meg a vérkeringés nemcsak Szegeden, hanem a lekapcsolt részekben is.

A szeged-szabadka-bajai vasútvonal elvesztésével pedig nemcsak a szegedi gazdasági életre, hanem az ország Tiszántúli részére is súlyos csapást mérne az antant, ha a béke-delegációnak nem sikerülne ezt a ránk nézve rendkívül fontos vasútvonalat kioroszakolni. *Elvesztenék a Dunántullal való déli irányú egyetlen összekötő vonalunkat, amelynek következménye az lenne, hogy minden szállítmányunkat, amely a tenger, illetve a Dunántúlra irányulna, csak óridsi kerülővel, szállítási költségekkel terheltten eszközölhetnénk.* Elvesztenék Szegedre nézve oly fontos horgos, királyhalomi, szabadkai, zombori stb. érdekeltségeket. A békeszerződés tervezetében ugyanis a jugoszláv állam részéről nem találtuk az erre a vasútvonalra vonatkozó peage-jogunkat sem megemlítve.

Hogy tehát Szegedet élelmezési, gazdasági téren agyon ne üssék, tiltakozunk a jelenlegi határvonalak megszabása és jóváhagyása ellen és hangos szóval követeljük jogunkat az élethez. Nekünk a szeged-szabadka-bajai vasútvonal egyik életfeltételünk ebben a csonka országban. Eleget raboltak el a szegedi érdekeltségéből.

Elvesztett a szegedi kereskedelmi és iparkamara 110 képviselést 140 képviseléstől. Elvesztette Újvidék, Zombor, Szabadka stb. gócpontokat. Elvesztettük virázó ipartelegeinket, gyárainkat. Elvesztette a szegedi MÁV üzletvezetőség 60 percentjét a vonalhálózatnak és ezen 72 állomást. Hogy mit jelent ez Szegedre nézve vasutgazdasági szempontból, arról ma még tiszta képet nem is alkothatunk magunk-

Oráját és ékszereit szakszerűen javítja a jóhírnevű

Elsőrendű nagy **Iritz József** műorás és ékszerész, Dugonics-tér 11.
javítóműhely! (A Brauswetter-cégnek volt 10 évig elsőrendű szakmunkása.)

Ajánlunk pontosan be szabályozott órát és modern ékszerraktárt.